

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

ที่ ปจ.๗๓๗๐๕/- วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานโครงการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๖

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

ด้วยกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ดำเนินโครงการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลนนทรี เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูล รวมถึงการอนุรักษ์ ทำนุบำรุงเผยแพรภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวบ้าน และประเพณีท้องถิ่นตำบลนนทรี

บัดนี้ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงานการจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าว ตามที่เสนอมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางพิชญิดา เกษมสัสดี)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

ความเห็นผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(นางสาวสินวล เทียนสี)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(นายเพชรสกันต์ สีสัง)

หัวหน้าสำนักปลัด รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

(นายเลี้ยว พันชำนาญ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลนคร
อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

บทนำ

ภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน มีหลากหลายตามความถนัดและ
การปฏิบัติของแต่ละคนซึ่งมีองค์ความรู้ที่มีการหล่อหลอม ชิมชั๊บ บ่มเพาะ
ค้นคว้า ทดลองโดยใช้วิถีชีวิตของตนเองเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ เพื่อ
ทดสอบความถูกต้องแล้วคิดสรรกลั่นกรองสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิตแก่แผ่นดิน
ถ่ายทอดให้ผู้สืบได้สืบสานทั้งที่เป็นมรดกและทั้งที่เป็นสมบัติทางปัญญา ดังนั้น
ประสบการณ์ความคิดและวิถีการดำรงชีวิตของภูมิปัญญาไทยแต่ละท่านล้วนเป็น
มรดกทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญของแผ่นดิน กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี ขอแนะนำภูมิปัญญาไทยหรือภูมิปัญญา
ท้องถิ่นที่น่าสนใจเพื่อประกอบการเรียนรู้วิถีชีวิตการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
และใช้ในการปฏิบัติงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี เล็งเห็นความสำคัญ และเพื่อเป็น
การยกย่องเชิดชูเกียรติ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี ขึ้น

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

สารบัญ

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ประเภทของภูมิปัญญาไทย
ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน้า

1

1

2-9

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พินิจความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่ามีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย (ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

ประเภทของภูมิปัญญา

ภูมิปัญญาไทย แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ชาติ และระดับท้องถิ่น

1. ภูมิปัญญาระดับชาติ เป็นภูมิปัญญาที่พัฒนาสังคมไทยให้รอดพ้นจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน คือสิ่งที่แสดงความรู้ ความคิดและการกระทำของบรรพบุรุษของเรา เพื่อที่ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในตำบลดนทรี แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านเกษตรกรรม
- 2) ด้านหัตถกรรม
- 3) ด้านอุตสาหกรรม
- 4) ด้านการแพทย์ไทย
- 5) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) ด้านศิลปกรรม
- 7) ด้านภาษาและวรรณกรรม
- 8) ด้านอื่น ๆ (ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม โหราศาสตร์)

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี

นายปราโมทย์ ศรีเนา

ประเภท หัตถกรรม

ข้อมูล นายปราโมทย์ ศรีเนา อายุ 61 ปี บ้านเลขที่ 111 หมู่ 2
บ้านสระขุด ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
โทร.087-6186181
ร้าน ส.แสงโมทย์ ตีมีด รับตีมีด ตีขวาน เคียง เลื่อยเกราะ

นางทองจันทร์ จันทรแก้ว

ประเภท หัตถกรรม

ข้อมูล นางทองจันทร์ จันทรแก้ว บ้านเลขที่ 6 หมู่ที่ 14 ตำบลนันทรี
อำเภอทับนันทบุรี จังหวัดปราจีนบุรี โทร. 089-9493940
นายศรี ลานหมวกไม้ไผ่

นางบุญดี ออมพันธ์

ประเภท เกษตรกรรม

ข้อมูล นางบุญดี ออมพันธ์ บ้านเลขที่ 17/1 หมู่ 8 บ้านนนทรี
ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
โทร.092-2837485

ปลูกทุเรียนอินทรีย์ (หมอนทอง 2 เขา) โดยนางบุญดี
ทำสวนเกษตรอินทรีย์มาแล้วกว่า 15 ปี ดูแลสวนทุเรียนด้วย
ตนเองเพียงลำพังด้วยความใส่ใจ นอกจากปลูกทุเรียนแล้ว
ยังมีผลไม้ชนิดอื่นอีก เช่น มังคุด เงาะ ลองกอง เป็นต้น ซึ่ง
ขณะนี้ ยังเปิดต้อนรับนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วมชมสวนอีกด้วย

นายไพจิตร จอมพันธ์

ประเภท เกษตรกรรม

ข้อมูล นายไพจิตร จอมพันธ์ อายุ 52 ปี บ้านเลขที่ 117 หมู่ 8
บ้านนนทรี ตำบลนนทรี อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร
โทร.093-2456974

ไร่องุ่นอิงซู (Ingchoo farm) ของ เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.
2561 ปลูกองุ่นแบบอินทรีย์ในโรงเรือน พื้นที่ 2 ไร่ วางระบบ
การให้น้ำแบบสปริงเกอร์ โดยมีองุ่นพันธุ์ต่าง ๆ กว่า 10 สาย
พันธุ์ อาทิ พันธุ์ black opal, root perate, red globe, shine
muscat เป็นต้น ซึ่งจุดนี้ ยังเปิดต้อนรับนักท่องเที่ยวให้เข้า
ร่วมชมสวนอีกด้วย

นางระตะนะ ศรีวรกุล

ประเภท เกษตรกรรม,การแพทย์ไทย, การจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูล นางระตะนะ ศรีวรกุล อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 79 หมู่ 4 บ้าน
คลองยาง ตำบลนนทรี อำเภอบึงนารางบุรี จังหวัดปราจีนบุรี
โทร.081-650-6085

ปลูกผักอินทรีย์,หมอยาพื้นบ้าน ด้านสมุนไพร รักษา
โรคเบาหวาน ความดัน ภูสวัตร ไฟลามทุ่ง การอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม (อนุรักษ์ยางนา)

นายบำรุง ปาประกอบ

ประเภท การแพทย์ไทย

ข้อมูล นายบำรุง ปาประกอบ บ้านเลขที่ 30 หมู่ 9 บ้านหนองบัว
ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

ภูมิปัญญารักษาโรค เช่น โรคงูสวัด โดยแปะ และใช้ยา
สมุนไพร รากไม้ นำมาฝนและทาที่แผล

นางลำรวย พิลาแพง

ประเภท หัตถกรรม

ข้อมูล นางลำรวย พิลาแพง บ้านเลขที่ 39 หมู่ 12 บ้านหนองข่า
ตำบลนันทรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
โทร. 087-0372553
สานเส้นไม้ไผ่ทำหมวก

นางสาวอภิลดา บริรักษ์

ประเภท อื่นๆ (ด้านศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม)

ข้อมูล นางสาวอภิลดา บริรักษ์ บ้านเลขที่ 79 หมู่ 4 บ้านคลองยาง
ตำบลนนทรี อำเภอบึงนารางบุรี จังหวัดปราจีนบุรี
โทร.087-029-7611

ประธานสภาวัฒนธรรมตำบลนนทรีเป็นผู้รู้พิธีกรรม
ประเพณี และเป็นผู้ดำเนินการจัดงานประเพณีต่างๆ เช่น
สู้วัวน้ำวอ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

